

Svar på motion om behov av tydliga mål och
uppföljning av kommunens miljöinsatser

11

2021KS99

Kommunstyrelsen

Datum
2022-01-17

Diarienummer
2021KS99 008

Svar på motion om behov av tydliga mål och uppföljning av kommunens miljöinsatser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 25 mars 2021 § 52 att till kommunstyrelsen remittera motion från Marie Strid (MP) om behov av tydliga mål och uppföljning av kommunens miljöinsatser.

Miljöpartiet de gröna i Härryda yrkar att en handlingsplan upprättas som anger konkreta och uppföljningsbara mål, vilka aktiviteter som planeras och vilken effekt de förväntas ge, för att en tydlig uppföljning ska vara möjlig att genomföra.

Det finns idag ett flertal styrdokument med mål och inriktningar som tillsammans med ordinarie styrmodell ger tydlig struktur för planering och uppföljning av miljöarbetet. Det finns dessutom tydliga och konkreta handlingsplaner inom vissa specifika delar av miljöområdet, till exempel plan för fossiloberoende förvaltning och arbetet med klimatlöftena. Förvaltningen bedömer att det inte finns behov av en särskild/ytterligare handlingsplan så som motionären föreslår.

Förvaltningen delar motionärens bedömning av att det finns behov av att göra uppföljningen av miljöarbetet tydligare. Arbeta pågår därför med att ta fram förslag på ett urval av indikatorer som ska kunna användas återkommande i ordinarie uppföljning. Förvaltningen bedömer att motionen kan anses besvarad.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 17 januari 2022
- Motion om behov av tydliga mål och uppföljning av kommunens miljöinsatser

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 25 mars 2021 § 52 att till kommunstyrelsen remittera motion från Marie Strid (MP) om behov av tydliga mål och uppföljning av kommunens miljöinsatser.

Miljöpartiet de gröna i Härryda yrkar att en handlingsplan upprättas som anger konkreta och uppföljningsbara mål, vilka aktiviteter som planeras och vilken effekt de förväntas ge, för att en tydlig uppföljning ska vara möjlig att genomföra.

Motionären framför att syftet med handlingsplanen är att den ska

- användas för uppföljning, t ex varje kvartal eller motsvarande tillsammans med övrig uppföljning, exempelvis ekonomisk uppföljning, och djupgående en gång per år,
- beskriva det praktiska genomförandet och interna/externa resurser för detta,
- ha en detaljerad tidplan för olika aktiviteter,
- stödja genomförande, särskilt för de medarbetare som ska genomföra det praktiska arbetet.

Så här arbetar förvaltningen idag

Verksamhetsplan och sektorsplan

Verksamhetsplanering och -uppföljning sker enligt den av kommunfullmäktige beslutade styrmodellen. Dokumenten verksamhetsplan och verksamhetsberättelse utgör grunden i det systematiska mål- och uppföljningsarbetet, även inom miljöområdet.

Den årliga verksamhetsplanen, som beslutas av kommunstyrelsen respektive välfärdsnämnden, beskriver hur förvaltningen ska arbeta för att nå de mål och inriktningar som pekats ut av politiken i såväl den strategiska planen för mandatperioden som i det årliga mål- och inriktningsdokumentet. Hållbarhets- och miljöfrågor beskrivs särskilt i planen och tillhör de områden som är utpekade som strategiska och långsiktiga samt ska genomsyra alla verksamheter i förvaltningen.

Utifrån verksamhetsplanen upprättar varje sektor en sektorsplan där sektorn mer konkret beskriver åtgärder och aktiviteter, bland annat inom de kommungemensamma områdena, däribland miljöområdet.

Verksamhetsberättelse för helår och delår

I den årliga verksamhetsberättelsen sker uppföljning av det arbete som förvaltningen har utfört under året och om målen som återfinns i verksamhetsplanen har uppnåtts. Dessutom upprättas en skriftlig delårsrapport efter årets första åtta månader med rapport om hur arbetet med mål och inriktningar utvecklats under året.

Miljöbokslut

Förvaltningen upprättar miljöbokslut vartannat till vart fjärde år. I miljöbokslutet, som också är tillgängligt för allmänheten, återfinns nulägesbeskrivning, trendutveckling och resultat som sammanfattar så väl miljöarbetet inom förvaltningen som utvecklingen inom Härryda kommuns geografiska område.

Nationella nyckeltal

Förvaltningen följer kontinuerligt de nationella nyckeltal som finns för Agenda 2030 inom Kolada, databasen för nyckeltal och jämförelser inom kommunsektorn. Nyckeltalen möjliggör analys och jämförelser med andra kommuner i regionen och landet. Det hjälper kommunen att beskriva nuläget och ger en samlad bild av hur kommunen ligger till nationellt.

Övriga styrdokument som anger mål och planer inom miljöområdet

Det finns ytterligare styrdokument inom miljöområdet där mål och inriktningar pekas ut. Till vissa dokument finns också särskilda handlingsplaner.

- Miljöpolicy

Fastställd av kommunfullmäktige 2013

Policyn anger att Härryda kommun ska ta en aktiv roll för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Kommunen ska kontinuerligt utveckla och förbättra sitt miljöarbete och ge medborgare och näringsliv förutsättningar att minska sin miljöpåverkan.

- Strategisk plan för Agenda 2030

Beslutad av kommunfullmäktige 12 december 2019

Planen har som syfte att vägleda i arbetet med Agenda 2030 genom att peka ut så väl strategier för arbetet som fyra särskilt viktiga områden för insatser. där Fossilfri kommun 2030 och Stärka den biologiska mångfalden är två av de fyra områdena. Arbetet pågår med att ta fram indikatorer för respektive insatsområde. Indikatorerna ska underlätta för uppföljning inom de olika områdena och ge en bild av utvecklingen på årlig basis.

- Plan för fossiloberoende förvaltning

Beslutad av kommundirektören 1 juni 2021

Planen är en konkret handlingsplan med utpekade ansvar för de olika insatser som ska genomföras. Åtgärderna är listade enligt en prioritetsordning för att nå målen på kort och lång sikt.

- Hållbarhetsstrategiskt program - 2035

Arbetet pågår för att ta fram ett hållbarhetsstrategiskt program med målår 2035. Programmet ska ersätta den strategiska planen för Agenda 2030 och utarbetas med bred delaktighet i förvaltningen och i samverkan med de kommunala bolagen och aktörer från exempelvis näringsliv och civilsamhälle.

Regionala mål, klimatlöften och annan uppföljning

Härryda kommun arbetar också utifrån de regionala miljömålen, och deltar i den årliga uppföljningen av dessa som samordnas av Länsstyrelsen. Kommunerna får ta del av en åtgärdsplan för hur man ska nå målen som syftar till att ge vägledning och stöd för att prioritera åtgärder och utvecklingsinsatser till kommunerna som medverkar.

Sedan 2020 har kommunen antagit klimatlöften inom ramen för satsningen Klimat 2030, som samordnas av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen. Kommunen antog för 2021 11 olika löften och inför 2022 nio olika löften. Löftena innebär konkreta aktiviteter med tydliga mål som följs upp och utvärderas varje år.

Förvaltningen svarar också på enkäter av olika slag, till exempel Aktuell Hållbarhets enkät om miljöarbetet, som ligger till grund för en ranking av medverkande kommuner.

Miljödiplomering av sektorn för teknik- och förvaltningsstöd

Genom att sektorn för teknik och förvaltningsstöd i Härryda kommun är miljödiplomerad sker årligen en revision som bidrar till att utveckla miljöarbetet. Via miljödiplomeringen finns en tydlig systematik och en extern granskning.

Förvaltningens bedömning

Det finns redan idag ett flertal styrdokument med mål och inriktningar som tillsammans med ordinarie styrmodell ger tydlig struktur för planering och uppföljning av miljöarbetet.

Det finns dessutom tydliga och konkreta handlingsplaner inom vissa specifika delar av miljöområdet, till exempel plan för fossiloberoende förvaltning och arbetet med klimatlöftena. Förvaltningens bedömning är att det finns tillräckligt med styrdokument och planer inom området och att det inte är tydligt att miljöarbetet skulle bli bättre och effektivare av en särskild/ytterligare handlingsplan så som motionären föreslår.

Förvaltningen delar motionärens bedömning av att det finns behov av att göra uppföljningen av miljöarbetet tydligare. Det finns idag tillgång till en mängd nyckeltal inom miljöområdet, förvaltningen följer dessa och använder dem till exempel i miljöboksluten. Den stora mängden data innebär dock vissa svårigheter att göra relevanta urval och analyser och det finns förbättringspotential i att skapa en tydligare och mer överblickbar bild över resultat och aktuellt läge inom miljöområdet. Arbetet pågår därför med att ta fram förslag på ett urval av indikatorer som ska kunna användas återkommande i ordinarie uppföljning vid delårs- och helårsrapportering. Syftet är både att tydliggöra resultat och analysera det egna miljöarbetet och för jämförelse med andra kommuner regionalt och nationellt.

Arbetet med att ta fram indikatorer omfattar samtliga insatsområden som pekats ut i den strategiska planen för Agenda 2030.

Utifrån ovanstående beskrivning av befintliga mål och handlingsplaner samt pågående utvecklingsarbete med att förbättra systematik och överblickbarhet i uppföljningen bedömer förvaltningen att motionen kan anses besvarad.

Peter Lönn
Kommundirektör

Birgitta Flärdh
Utvecklingschef

Motion till kommunfullmäktige i Härryda kommun om behov av Tydliga mål och uppföljning av kommunens miljöinsatser

Miljöpartiet de gröna i Härryda yrkar att

- en handlingsplan upprättas som anger konkreta och uppföljningsbara mål, vilka aktiviteter som planeras och vilken effekt de förväntas ge, för att en tydlig uppföljning ska vara möjlig att genomföra.

Bakgrund

Mänskligheten står inför en enorm utmaning när vi på bara några år behöver fasa ut världens fossila energianvändning. Forskningen pekar entydigt på lägets allvar, och att det är den politiska viljan snarare än den tekniska utvecklingen som bromsar omställningen. Härryda kommun har sin inriktning när det gäller att skapa ett hållbart samhälle uttryckt i Strategisk plan Agenda 2030 Version 2.0:

”Härryda kommun ska enligt Strategisk plan 2019–2022 bidra till en hållbar utveckling i regionen genom att ta täten och vara ett föredöme i arbetet med Agenda 2030.”

För att på ett reellt plan kunna förverkliga denna ambition krävs en handlingsplan som tydliggör vad kommunen måste göra utifrån dagens klimatnödläge, där man kan se vilka konkreta insatser som planeras och vilken effekt de förväntas ge, detta för att möjliggöra en tydlig uppföljning.

Förslaget till att upprätta en handlingsplan stämmer väl överens med formuleringen i verksamhetsplanen 2020–2022: ”Arbetet ska bedrivas systematiskt, med tydlig plan, konkreta och uppföljningsbara mål och aktiviteter”.

Förutom Strategisk plan Agenda 2030 Version 2.0, har målen i handlingsplanen sin utgångspunkt i Sveriges miljömål, kommunernas klimatlöften Klimat 2030, samt GR:s grön- och blåstruktur.

Syftet är att handlingsplanen ska

- användas för uppföljning, t ex varje kvartal eller motsvarande tillsammans med övrig uppföljning, exempelvis ekonomisk uppföljning, och djupgående en gång per år,
- beskriva det praktiska genomförandet och interna/externa resurser för detta,
- ha en detaljerad tidplan för olika aktiviteter,
- stödja genomförande, särskilt för de medarbetare som ska genomföra det praktiska arbetet.

För Miljöpartiet de gröna i Härryda 2021-01-30

Marie Strid